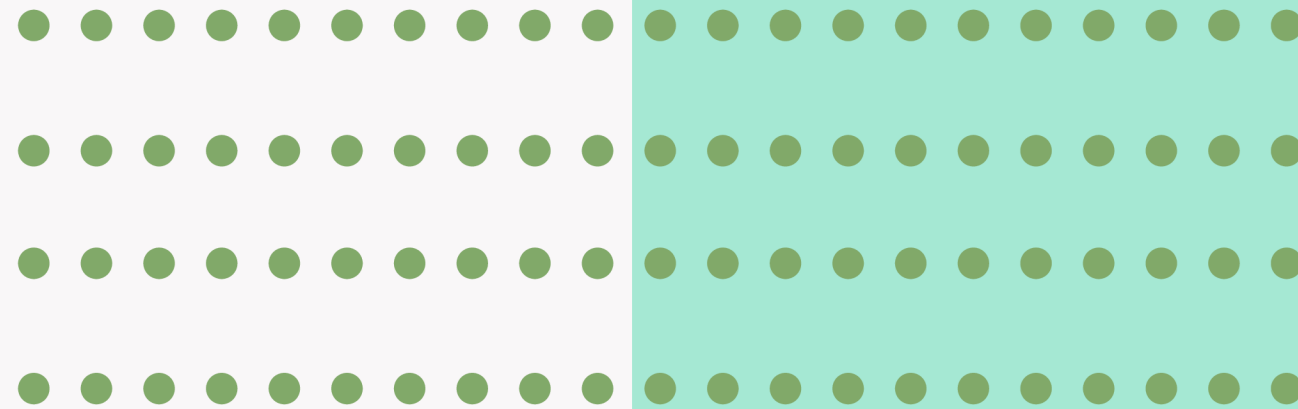

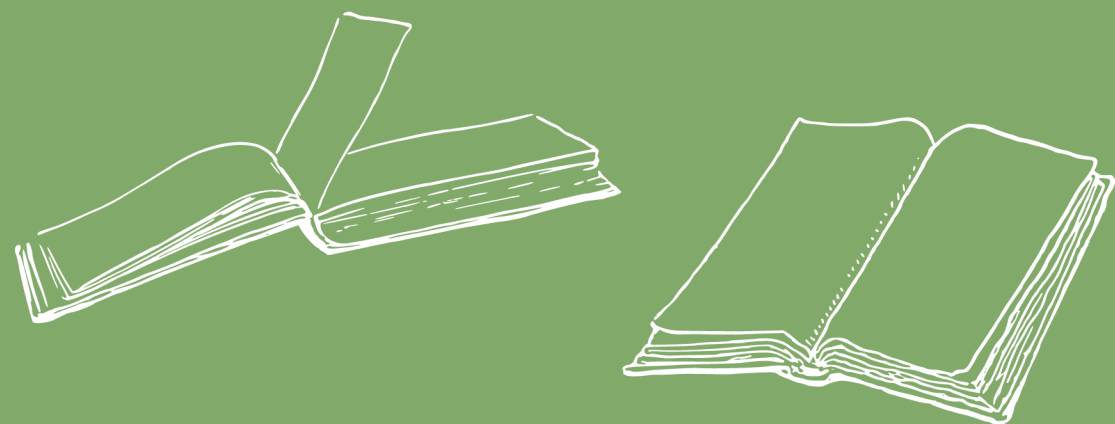
DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING

ÅRSRAPPORT 2024

Innholdsfortegnelse

Forord	4
Innledning	5
Vi skal skape et romsligere og bedre ytringsrom	6
Vi deltar aktivt for å styrke ytringsfriheten	7
Vi bidrar til å styrke ytringsfriheten internasjonalt	9
Vi skal arbeide målrettet for lesing og kunnskap, og sikre robuste vilkår og ordninger for et marked i endring	10
Litteraturpolitiske rammebetingelser	11
En lesekrise som krever tiltak	12
Litteratur som næring	13
Vi vil sikre elevenes tilgang til nødvendige læremidler.....	14
Vi kjemper for det norske fagspråket	16
Opphavsretten og vern av rettigheter	17
Vi sikrer et bærekraftig avtaleverk	18
Norsk litteratur skal ha en sterk posisjon i internasjonale markeder	19
Forlagsomsetningen i 2024	20

Vi skal være en ansvarlig og samlet bransje og et fellesskap for alle	21
Grønn bokbransje	22
Bokdagen – Ki som verktøy	23
Markedsfagdag 2024	23
Brageprisen	25
Presentasjonsmøter for små forlag	26
Andre arrangementer	27
Mammutsalget – landets største boksalg	28
Vi besvarer medlemsforlagenes spørsmål	29
Forleggerforeningen i media	30
Kommunikasjon	31
Forleggerforeningens styre	32
Oppnevninger fra Forleggerforeningen	33
Medlemsforlag	35
Forleggerforeningens utvalg	37
Forleggerforeningens ansatte	41
Kontakt oss	42

Forord

Kjære medlemmer,

Bokens posisjon i samfunnet står fortsatt sterkt. I en tid preget av raske nyhetsoppdateringer og kortfattet innhold, fremstår den lange teksten som stadig viktigere for å ivareta en dypere samfunnsforståelse. Forlagenes rolle i dette arbeidet har aldri vært viktigere – som garantister for kvalitet, refleksjon og innsikt i en kompleks verden.

Samtidig ser vi med bekymring på utviklingen i lesevaner og lesekompetanse i befolkningen. Lesekompetansen – både blant voksne og unge – er i ferd med å bli et spørsmål om sosial og økonomisk bakgrunn. Dette utfordrer vår felles kulturarv og demokratiets bærebjelker. En av våre viktigste oppgaver som forening er å motvirke denne utviklingen, arbeide for at befolkningen kan og vil lese, og sikre at litteraturen forblir tilgjengelig for alle.

På vegne av styret vil jeg rette en stor takk til administrasjonen i foreningen for et utrettelig og engasjert arbeid gjennom året. Innsatsen for boken, litteraturen og våre medlemmer har vært både synlig og betydningsfull – og gir et solid grunnlag for videre arbeid i en tid som krever tydelighet, kunnskap og samhold.

Arne Magnus
Styreleder

Kjære medlemmer

Vi lever i en tid hvor omverdenen endrer seg raskt. Svunne tids begreper som beredskapslager og tilfluktsrom har fått ny aktualitet. Samtidig har vi fått nye begreper som «beredskapsvenner», og ordet «allianse» har fått en mer positiv klang.

Dette har også aktualisert debatten om kulturens, litteraturens og lesingens rolle i møte med nye samfunnsutfordringer. Vi som representerer norske forleggere, vet hvor avgjørende lesing er for samfunnets beredskap. 530 000 voksne nordmenn leser så dårlig at de ikke forstår innholdet i en sms. Det betyr at en stor del av befolkningen holdes utenfor grunnleggende rettigheter i demokratiet vårt. Et lesende folk er avgjørende for at mennesker skal føle seg myndiggjort – og for at demokratiet vårt skal fungere.

Den andre store utfordringen vi står overfor, er at norsk svekkes som levende samfunnsbærende språk. Klarer vi ikke lenger å uttrykke avansert kunnskap på norsk, risikerer vi å sitte igjen med et «kjøkkenspråk» uten evne til å bære kompleks innsikt.

Den tredje utfordringen vi ser er et økende press mot ytringsfriheten i verden, men også her hjemme. Selv om Norge fortsatt scorer høyt på demokratiindekser, merker vi også her en tiltagende debatt om boksensur – særlig rettet mot barnebøker, med krav om at titler trekkes fra markedet. Dette er en utvikling vi må ta på alvor, og som vi må stå samlet imot.

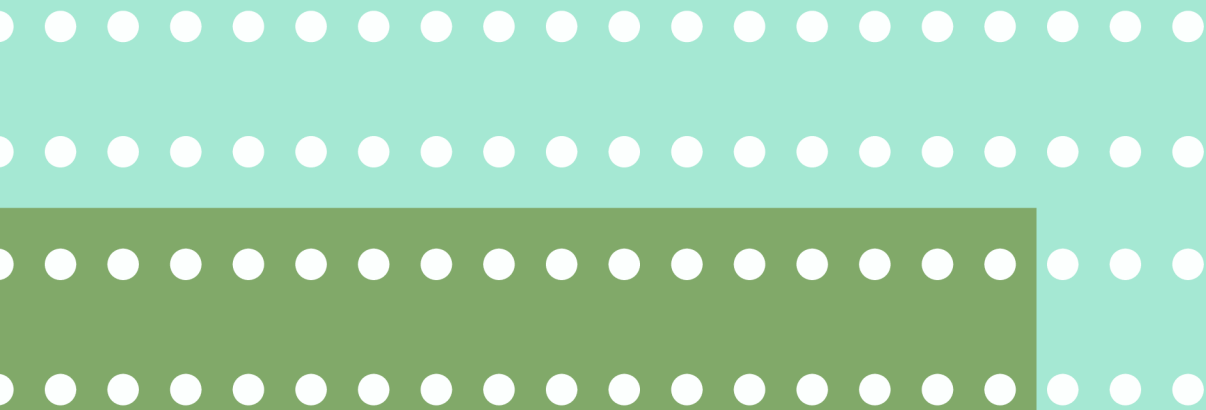
En fjerde og ny utfordring for litteraturen er kunstig intelligens. Det finnes noe bare mennesker kan skape. Flere globale aktører forsøker nå å tjene penger på å utnytte åndsverk fra norske forfattere og forlag. I møte med dette må bokbransjen stå samlet – og huske at det vi skaper sammen har stor verdi.

Midt i disse fundamentale samfunnsutfordringene er det viktigere enn noen gang å ha forleggere som arbeider tett med forfattere for å formidle god litteratur, kvalitetssikret kunnskap og tankevekkende debatt. Vi ser at boka – også den fysiske – fortsatt står sterkt. Og vi tror den vil gjøre det langt lenger enn mange tror.

Men for at det skal skje, må folk kunne lese, ville skrive og være åpne for ny kunnskap og nye historier.

Trine Skei Grande
Administrerende direktør

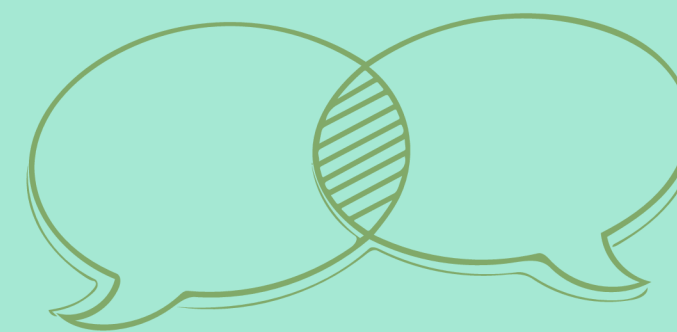
**Vi skal skape et romsligere og
bedre ytringsrom.**

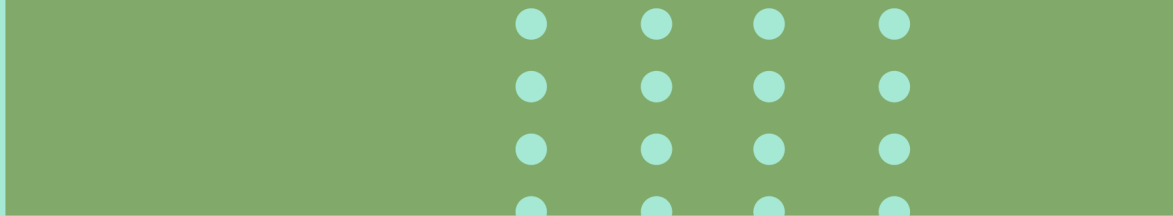

Vi deltar aktivt for å styrke ytringsfriheten

Gjennom sine utgivelser utfordrer forlagene etablerte forestillinger, bevarer samfunnets hukommelse og gir rom for ny kunnskap, kritisk opposisjon og kunstnerisk nyskaping. Også i 2024 har vi sett hvordan bøker setter dagsorden, og hvordan forleggerrollen blir gjenstand for offentlig debatt. Samtidig øker presset mot ytringsfriheten – også i vestlige demokratier – der særlig barnelitteraturen utsettes for sensur. Forlagene er viktige garantister for ytrings- og trykkefriheten ved å sikre at vesentlige og utfordrende stemmer blir publisert. Forlagene skal være både grundige og modige i sine redaksjonelle valg. Forleggerforeningen arbeider aktivt med ytringsfrihetsspørsmål, både nasjonalt og internasjonalt.

Forleggeriet har betydning for et opplyst offentlig ordskifte. Regjeringen ba våren 2024 om innspill til en ny strategi som skal styrke motstandskraften mot desinformasjon. Forlagsutgivelser som kvalitetssikres over tid i samspillet mellom skribenter og redaktører er vesentlige for å oppfylle grunnlovens krav til en opplyst offentlig samtale. Forleggerforeningen pekte på dette i sitt innspill, og betydningen det har for et samfunnsbærende norsk språk at det eksisterer vitale forlagsinstitusjoner. Regjeringens strategi er ventet våren 2025.

I 2024 var Forleggerforeningen partshjelp i søksmål mot staten, sammen med en rekke andre organisasjoner fra medie- og litteraturfeltet. Saken gjaldt et søksmål fra Stiftelsen Tinius og Thorsen for å få domstolsprøving av etterretningstjenestens overvåkningshjemler. Hjemlene utfordrer både personvernet og ytringsfriheten etter Grunnloven og Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK). Forleggerforeningens direktør Trine Skei Grande vitnet i rettssaken, som pågikk tidligere i desember. Saken fortsetter i 2025.

Forleggerforeningen og NFFO sendte i 2024 et åpent brev til justisminister Emilie Enger Mehl, i protest mot at Statsadvokaten i Vestfold, Telemark og Buskerud forsøkte å stanse utgivelsen av boken om drapet på Jonas Aarseth Henriksen.

Nygaard-saken ble ikke henlagt. I 1993 ble daværende forlagssjef i Aschehoug, William Nygaard, skutt utenfor sitt eget hjem. Rett i forkant av sakens foreldelse i 2018 ble flere personer siktet for drapsforsøk. Stasadvokaten varslet i mars 2024 at saken skulle henlegges, og dette utløste sterke reaksjoner, blant annet fra Forleggerforeningen. Riksadvokaten omgjorde senere statsadvokatens beslutning.

Vi bidrar til å styrke ytringsfriheten internasjonalt

Forleggerforeningen er et aktivt medlem i Den internasjonale Forleggerforeningen (IPA), ikke minst på ytringsfrihetsområdet. Ytringsfrihet er en forutsetning for forlagsarbeid, og en hjørnestein i IPAs arbeid. Ytringsfrihet, informasjonsfrihet og trykkefrihet er blant de grunnleggende menneskerettigheter i et demokrati, og forlagene er disse rettighetenes garantister. Forleggerforeningens administrasjon deltok i 2024 på WEXFO for å utvikle vår kompetanse om ytringsfrihet og publiseringsfrihet internasjonalt.

Forleggerforeningens tidligere direktør, Kristenn Einarsson, leder IPAs ytringsfrihetskomité.

Ytringsfrihetskomiteen arbeider for å bistå IPAs medlemsorganisasjoner i å sikre ytringsfriheten til sine medlemmer best mulig, og i egne land. Komiteen er også jury for utdelingen av IPAs ytringsfrihetspris, Prix Voltaire, hvert år. I 2024 ble prisen tildelt den palestinske forleggeren Samir Mansour.

Vi skal arbeide målrettet for lesing og kunnskap, og sikre robuste vilkår og ordninger for et marked i endring.

Litteraturpolitiske rammebetingelser

Med den nye bokloven og tilhørende forskrift har Forleggerforeningen fulgt opp Stortingets anmodningsvedtak knyttet til loven. Regjeringen er bedt om å utrede universell utforming av lydbøker, regulering av strømmemarkedet, og hvordan lærebøker og fagbøker kan inngå i digitale læringstjenester innenfor fastpris. I tillegg skal boklovens virkninger følges tett, digitalt utlån fra folkebibliotek vurderes, og det skal gjennomføres en ekstern gjennomgang av avanseregulering før ikrafttredelse.

Innføringen av avanseregulering er forankret i foreningens utvalg og styre. Etter Stortingets vedtak om grundig behandling, sendte Kulturdepartementet utredningen på høring mot slutten av 2024.

I 2024 foreslo Kulturrådet nye utbetalingsregler for innkjøpsordningen, som kunne svekke forlagenes vilkår. Endringene kan også få konsekvenser for normalkontraktene. Forleggerforeningen og flere skribentorganisasjoner ba derfor om at forslagene utredes før eventuell innføring.

Moms på det frie ord. Partiet Høyre foreslo i sitt alternative statsbudsjett for 2025 moms på bøker. I høringen av skattelovutvalget pekte en samlet bokbransje på de viktige begrunnelsene for at litteratur aldri har vært avgiftsbelagt i Norge. En samlet bokbransje samarbeidet i 2024 om å informere om virkningene dersom det innføres moms på det frie ord.

En lesekrise som krever tiltak

Både lesekompetanse og leselyst er i tilbakegang. Omtrent 530 000 nordmenn anslås å ha leseferdigheter på de laveste nivåene, noe som i stor grad begrenser deres muligheter til å delta i arbeids- og samfunnsliv, og øker risikoen for utenforskap. Norske tiåringer scorer lavest på leseglede blant samtlige 65 land i PIRLS-undersøkelsen. I 2022 økte andelen svake lesere, samtidig som forskjellene mellom elevgruppene ble større. Færre foreldre leser høyt for barna sine. Forleggerforeningen ser med alvor på utviklingen, og hadde lesing som en av sine viktigste satsinger i 2024.

Regjeringen la i mai 2024 frem sin nye leselyststrategi som er avgrenset slik at voksne ikke omfattes av arbeidet. Forleggerforeningen hadde i forkant sendt inn 17 konkrete forslag til strategien fra betydningen av styrket statistikk og kunnskapsgrunnlag til forslag for læremidler og nasjonal standard for lesetrening, styrking av folkebibliotek og skolebibliotek med flere bibliotekarer og nyere samlinger, konkret fremming av leselyst på arenaer som barnehager, skoler og skolefritidsordninger, bedre informasjon til befolkningen og konkrete tiltak for å øke lesing og bokkonsum. Forleggerforeningen fortsetter arbeidet for å informere om lesingen betydning og fremme lesing.

Litteratur som næring

I innspill til regjeringens veikart for kreativ næring, pekte Forleggerforeningen på at leseferdigheter er så avgjørende for verdiskaping at både næringsdepartementet og arbeids- og sosialdepartementet bør involveres i arbeidet, støttet at reiselivsnæringen får bedre virkemidler for å fremme kulturturisme. Foreningen etterlyste også bedre virkemidler for litteraturnæringen i det kreative virkemiddelapparatet, og et tettere samarbeid mellom Innovasjon Norge og NORLA, samt å inkludere anerkjente internasjonale litteraturmesser i Innovasjon Norges ordning for messer som er forhåndsgodkjent for reisestøtte. I tillegg understreket Forleggerforeningen hvor viktig det er at innføringen av kultur moms ikke gir moms på det frie ord ved å endre moms fritaket for litteratur.

Regjeringen bad i 2024 også om innspill til felleseuropeiske regler for betalingsbetingelser.

Forleggerforeningen pekte på betydningen det har for bokbransjen og særlig for bokhandlerne å videreføre avtalefrihet for betalingsbetingelser.

Vi vil sikre elevenes tilgang til nødvendige læremidler

I 2024 har læremidler stått høyt på agendaen hos Forleggerforeningen. En stadig større debatt om papir og digitale læremidler gjør at læremidler løftes på dagsorden. Vi har sammen med politikere, embetsverk, andre interesseorganisasjoner, viktige aktører på læremiddelfeltet og i utdanningen arbeidet for å oppnå ambisjonen om en god skole. Vårt felles mål er at våre beste papirbaserte og digitale læremidler skal brukes av elever og lærere i hele landet.

Myndighetene har lenge arbeidet med å tilrettelegge for et velfungerende økosystem for digitale læremidler.

Forleggerforeningen har i 2024 involvert seg i dette arbeidet – med mål om gode rammebetingelsene for utvikling og salg av læremidler i alle format og en tydelig og riktig ansvarsfordeling mellom det offentlige og forlagene. De viktigste prosjektene har vært arbeid med nasjonal tjenestekatalog og nasjonal støttetjeneste for digitale læremidler, i tillegg til Oslo kommune og Bærum kommunes tilgangsmodeller for digitale læremidler med såkalt «betale for bruk»-løsninger. Arbeidet fortsetter i 2025.

Det offensive arbeidet med universell utforming av digitale læremidler ble avsluttet i 2024. Det er et lovkrav at alle digitale læremidler skal være utformet universelt, men det har vært uklart hva dette innebærer i praksis. Forleggerforeningen har sammen med IKT Norge arbeidet med myndigheter og andre interesseorganisasjoner for å etablere en hensiktsmessig håndhevelse av regelverket, som sikrer god læring og gode læremidler for alle skolebarn.

Forlagene har utviklet læremidler til de nye læreplanene som ble innført med reformen Fagfornyelsen fra 2020, men mange skoler har ikke hatt økonomi til nødvendige innkjøp. Derfor har vi i 2024 fortsatt arbeidet målrettet for å sikre elever og lærere de læremidlene de trenger for å lykkes med læring i en ny tid – i tråd med de nye planene. I revidert nasjonalbudsjett 2024 ble det bevilget 300 millioner kroner i øremerkede midler til læremiddelinnkjøp i kommunene.

Forleggerforeningen fortsatte i fjor dessuten arbeidet for å hindre ulovlig kopiering av læremidler, blant annet i samarbeid med Kopinor og NFFO.

Vi kjemper for det norske fagspråket

En viktig del av Forleggerforeningens politiske arbeid er å synliggjøre forlagenes rolle som leverandør av fagbøker og pensumlitteratur for høyere utdanning på norsk og av høy kvalitet. Særlig viktig er arbeidet med å styrke norsk fagspråk. Universitets- og høyskolesektoren gjennomgår store endringer, både når det gjelder internasjonalisering og digital omstilling. Samtidig har sektoren et lovpålagt ansvar for å ivareta og videreutvikle det norske fagspråket.

Norske fag- og pensumbøker er under sterkt press, og Forleggerforeningen har i løpet av 2024 arbeidet sammen med blant andre Språkrådet og NFFO for å sette saken på dagsorden og etablere en felles problemforståelse, blant annet gjennom et arrangement på Arendalsuka, politiske møter og mediasaker.

I 2024 arbeidet Forleggerforeningen videre for at fag- og pensumlitteraturen tas ut av boklovens virkeområde.

Disse utgivelsesområdene skiller seg vesentlig fra allmennmarkedet og trenger en annen regulering. I behandlingen av loven anmodet av Stortinget om å vurdere lovens hensiktsmessighet for pensum- og fagbøker i løpet av 2024. Ved utløpet av året er dette arbeidet ennå ikke ferdigstilt.

Opphavsretten og vern av rettigheter

Opphavsretten er til for å beskytte dem som lager et verk, og er en forutsetning for profesjonelt forlagsarbeid. Forleggerforeningen har i 2024 arbeidet for å sikre god gjennomføring av EU-rett som har betydning for opphavsrettens stilling her hjemme. Også i år har gjennomføringen av digitalmarkedsdirektivet vært viktig. Disse bestemmelsene vil innebære vesentlige endringer i åndsverkloven, med betydning for alt fra rimelig vederlag til opphaver, til bruk av opphavsrettslig vernet materiale til trening generativ kunstig intelligens og bruk av verk i undervisningsvirksomhet. Endringene var på høring i 2023 og 2024, og vil etter planen tre i kraft i 2026.

Forleggerforeningen har lenge arbeidet for at forlagene skal sikres rimelig vederlag når deres verk brukes, og at gratis tilgang til litteratur og læremidler kun gis til dem som har rett på det. Det offentlige biblioteket Tibi har frem til 2024 lånt ut pensum og allmennlitteratur i tilrettelagt format uten kompensasjon til forlagene. I 2024 fikk vi gjennomslag for at studenter med behov for universelt utformede digitale pensumbøker skal kjøpe disse dersom de finnes kommersielt tilgjengelig.

KOPIERINGSVEDERLAG: KOPINOR

Forleggerforeningen er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor inngår avtaler om kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for verkene sine. I 2024 mottok Forleggerforeningen 89 702 518 kroner i kollektive vederlag fra Kopinor (2023: 92 186 028 kroner).

KOPIERINGSVEDERLAG: NORWACO

Forleggerforeningen er også tilsluttet Norwaco, som blant annet administrerer utbetalingen av den statlig finansierte kompensasjonen for lovlig privatkopiering av musikk, film, TV-innhold og lydbøker. Forleggerforeningen har inngått avtale med Norwaco om individuell fordeling til lydbokprodusenter, og mottok i 2024 4 477 209 kroner i kollektive vederlag fra Norwaco (i 2023: 4 340 710 kroner).

Vi sikrer et bærekraftig avtaleverk

Et viktig mål i Forleggerforeningens arbeid for å sikre gode vilkår for foreningens medlemmer er å sørge for at normalavtalene er oppdaterte og bærekraftige i et marked i rask endring.

Forleggerforeningens forhandlinger med Forfatterforeningen, Forfatterforbundet og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere om ny normalkontrakt for skjønnlitteratur var i brudd ved starten av 2024. Et tvisteutvalg arbeidet for felles løsninger uten å lykkes, og forfattersiden varslet rettslige skritt. Forleggerforeningen fremholdt i denne sammenhengen ønske om å søke enighet om en mer moderne og forenklet normalkontrakt. Saken ble i løpet av året håndtert utenfor rettssystemet.

I starten av 2024 avtalte Forleggerforeningen med forfatterforeningene, oversetterforeningen og skuespillerforbundet på hvilken måte forlag og forfattere kan benytte kunstig intelligens (KI) når verk skrives og behandles av forfatter og forlag.

Norsk litteratur skal ha en sterk posisjon i internasjonale markeder

Forleggerforeningen skal bidra til å styrke eksporten av norsk litteratur. De internasjonale bokmessene er en viktig arena for litteratureksport, og eksportutvalget jobbet i 2024 sammen med Norla med ulike eksporttiltak og messer. I 2024 var Norge var gjesteland ved bokmessen i Kairo. En viktig anerkjennelse av norsk barne- og ungdomslitteratur er at Norge har blitt valgt som gjesteland på barnebokmessen i Bologna i 2026.

Forleggerforeningen er i løpende dialog med Norla, og det arrangeres jevnligesamarbeidsmøter for å sikre best mulig praktisk gjennomføring av felles prosjekter. Forleggerforeningen er også representert i Norlas styre.

Forlagsomsetningen i 2024

Totalt omsatte medlemmer i Forleggerforeningen for 3,15 mrd. kroner i 2024. Dette er en vekst på 1,4 prosent sammenlignet med 2023.

Forlagsomsetningen i allmennmarkedet hadde en vekst med 4,2 prosent til 1 681 mill. kroner (1 613), mens skole- og fagbokmarkedet i viser en nedgang på henholdsvis 4,5 prosent og 14,7 prosent i papirformat.

Nedgangen i skolemarkedet skyldes hovedsakelig at læreplanreformen «fagfornyelsen» er over, mens nedgangen i pensum- og fagbokmarkedet føyer seg inn i en trend som har pågått siden pandemien. De digitale formatene hadde imidlertid en vekst – digitale læremidler for grunn og videregående skole økte med 2,7 prosent, mens profesjonstjenester for fagbokmarkedet økte med 21,2 prosent.

Alt i alt er utviklingen stabilt positiv. Området med størst økning er sakprosa for voksne og barne- og ungdomsbøker. Strømming viser en positiv utvikling fra 2023 til 2024 med en økning på 11 prosent.

Bransjestatistikken er publisert på www.forleggerforeningen.no.

**Vi skal være en ansvarlig
og samlet bransje og et
fellesskap for alle.**

Grønn bokbransje

Forleggerforeningen ønsker å gi forlagene gode verktøy for å beregne klimaregnskap for egen virksomhet, ha en forlagsdrift med minst mulig klimabelastning og negativ miljøpåvirkning, og generelt øke bevisstheten om betydningen av bærekraftig produksjon i bransjen.

Forskningsinstituttet Norsus utarbeidet i 2024 på oppdrag fra Forleggerforeningen et klimaregnskap om bokbransjens klimafotavtrykk. Forleggerforeningens styre har på bakgrunn av dette, og arbeid i foreningens utvalg for lønnsom grønn omstilling, gjort vedtak om å legge til rette for at medlemmene kan ta aktive valg for lønnsom grønn omstilling som reduserer utslipp og styrker bærekraft.

Utvalget for lønnsom grønn omstilling skal, med utgangspunkt i klimaregnskapet, foreslå verktøy for å redusere klimafotavtrykk i bokproduksjon. Arbeidet samordnes med nye EU-regler for bærekraft og mot avskoging, og tilpasses endringer i den såkalte omnibusforordningen.

Bokdagen - KI som verktøy

Bokdagen er Den norske Forleggerforenings årlige fag- og inspirasjonskonferanse om aktuelle temaer i bokbransjen. Årets tema var «KI som verktøy».

Programkomitéen for 2024 besto av Jenny Jordan (Bonnier), Jan Frode Brenna-Hansen (Gyldendal) og Chi Ton (administrasjonen). Arrangementet ble holdt **på Latter i Oslo 12. juni 2024.**

Bidragstere til programmet var Nabi Yeon Geisha (kunstnerisk innslag), Yohan Shanmugaratnam, Trine Skei Grande, Ole Petter Nyhaug, Per Henning Upstad, Bente Valgermo, Alexander Refsum Jensenius, JK Markiewicz, Alexander Slotten, Ishita Barua, Gabrielle Solaké Graatrud, Alexander Refsum Jensenius og Martin Jensen.

Markedsfagdag 2024

Markedsfagdagen ble arrangert 3. april på Gyldendalhuset, etterfulgt av mat og mingling hos Aschehoug.

Tema for dagen var «Boklov og KI - hvordan blir fremtiden?». Forleggerforeningens direktør, Trine Skei Grande, åpnet dagen med å dele sitt forhold til litteratur, hvorfor hun ønsket jobben, og hvilke ambisjoner hun har for bransjen. Deretter gav teknologijournalist og forfatter Per Kristian Bjørkeng konkrete tips til hvordan KI-verktøy kan brukes i salgs- og markedsarbeid i forlag. Til slutt delte Steinar Storløyken (Norli Libris) og Stein Ove Gudmundsrud (ARK) sine perspektiver på muligheter og utfordringer knyttet til den nye bokloven – og deres forventninger til forlagene for tiden fremover.

Det var 108 deltagere på arrangementet.

Brageprisen

Brageprisutdelingen ble avholdt torsdag 21. november 2024 på Vulkan arena. Prisutdelingen hadde fullt sceneprogram, glitter og glam på den røde løper, og middag og mingling i etterkant.

Prisutdeler: Kulturminister Lubna Jaffery

Konferansier: Rolf Magne Golten Andersen

Prologholder: Noman Mubashir

Kunstneriske innslag: Tøndra og Harr & Hartberg

Vinnere av Brageprisen 2024:

Skjønnlitteratur for voksne Kathrine Nedrejord, Sameproblemet (Forlaget Oktober)

Sakprosa Ayesha Wolasmal, Tusen dager med Taliban (Kagge)

Barne- og ungdomsbøker Kristine Rui Slettebakken og Nora Brech (ill.), Billie og Bo og den heidundrandes jula (Gyldendal)

Sakprosa for barn og unge Kristina Quintano, Flukt (Vigmostad & Bjørke)

Hedersprisen Lars Saabye Christensen

Presentasjonsmøter for små forlag

Forleggerforeningen arrangerer to ganger i året presentasjonsmøter der mindre forlag møter bokhandelkjedene og frie bokhandler.

Deltakende forlag presenterer henholdsvis høst- og vårliste for kjederådenes representanter. Målet med arrangementene er å hjelpe forlagene med å selge inn sine titler til bokhandelkjedene.

Bokhandelkjedene som deltok i 2024 var ARK, Norli og Fri Bokhandel.

Møtene fant sted i april og oktober 2024, og er et viktig medlemstilbud som gir mindre forlag muligheten til å presentere sine titler for bokhandlere. Tradisjonen med disse møtene bidrar til bredden og mangfoldet i norske bokhandler og gir nye forlag verdifull bransjekunnskap og eksponering.

GENERALFORSAMLING OG MEDLEMSMØTER

Ordinær generalforsamling i Den norske Forleggerforening og Forleggerforeningens servicekontor ble avholdt 12. juni på Latter i Oslo.

Andre arrangementer

Rivertonprisen, «Den gyldne revolver», deles ut årlig av Rivertonklubben for beste norske krim. Prisutdelingen er et samarbeid mellom Rivertonklubben, Den norske Forleggerforening og Bokhandlerforeningen. Anne Holt vant Rivertonprisen 2023 for krimromanen *Tolv utemte hester*. Prisen ble delt ut på Norli Universitetsgata i Oslo 14. mars 2024.

Forleggerforeningen hadde tre arrangementer på Arendalsuka i 2024: Om lesing og beredskap, leselyststrategien og norsk fagspråk. Alle arrangementene var godt besøkt og fant sted på Arendal bibliotek.

Småforlagsforum ble arrangert høsten 2024, der Anne Gaathaug fra Megafon Forlag innledet om markeds- og pressearbeid, med sosialt samvær i etterkant. Juridisk utvalg arrangerte **juridisk frokostmøte om klarering av rettigheter** i november.

Forleggerforeningen inviterte alle medlemsforlag til julefest torsdag 5. desember 2024 på eget rom på Kaffistova. Det var en hyggelig samling med julemat og sosialisering med bransjekollegaer, underholdning og godt i glasset. En hyggelig juletradisjon!

Mammutsalget – landets største boksalg

Mammutsalget bygger på en tradisjon som går over 130 år tilbake i tid. Salget er arrangert av Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen i fellesskap, er Norges største boksalg og bokbransjens felles merkenavn. Markedsutvalget og utvalget for små forlag er involvert i arbeidet. I 2024 var Inger Merete Dyring prosjektleder.

Hvert år deltar omtrent 60 medlemsforlag og 370-420 bokhandler, og salget tilbyr over én million bøker fordelt på mer enn 800 titler. Med fokus på bredde, kvalitet og tydelig markedsføring, tiltrekker Mammutsalget seg mange leseglade kjøpere. Salget har en over 130 år lang tradisjon, med navnet *Mammut* introdusert i 1964. Bøkene kan kjøpes både i fysiske bokhandler og på nett.

Deltakelse på Mammutsalget er forbeholdt Forleggerforeningens medlemmer.

BRANSJERÅD OG MARKEDSGRUPPE

Det er bransjerådet som er beslutningsorgan for Mammutsalgets budsjett og prosjektplan.

Salgets markedsgruppe sikrer god forvaltning av markedsbudsjettet. I 2024 bestod markedsgruppen av Gine Jonassen (Forlaget Oktober), Jan-Frode Brenna-Hansen (Gyldendal Norsk Forlag), Caroline Heitmann (Norli), Gustav Larsen og Hedda Kongtorp (begge ARK).

Vi besvarer forlagenes spørsmål

Sekretariatet besvarer juridiske, praktiske og politiske spørsmål fra medlemsforlagene.

Forleggerforeningen har rammeavtale med advokat Mathias Lilleengen, advokatfirmaet Kleven & Kristensen DA. Alle medlemsforlag får på foreningens regning advokathjelp innenfor en ramme av to timer per sak. Bistand utover de to timene blir fakturert etter egen avtale i henhold til advokatfirmaets timesatser.

De fleste medlemsforlag har benyttet tjenesten, og det var mange enkelthenvendelser i løpet 2024. Eksempler på forespørsler er hjelp til kontraktsinngåelse, avtaleskriving, fortolkning av inngåtte avtaler, løsning av tvister med opphavere, og andre juridiske spørsmål i tilknytning til forlagsvirksomheten.

Forleggerforeningen i media

Forleggerforeningen er en synlig aktør i mediebildet. Viktige mediesaker i året som gikk var lesing, læremidler, ny direktør, statsbudsjettet og normalkontrakter. Vi er også synlige i forbindelse med årlige aktiviteter som Brageprisen og Mammutsalget.

Samlet ble Forleggerforeningen omtalt 230 ganger i norske medier i 2024. Dette inkluderer nett, papir og radio.

● 24. januar 2024 kl. 14:24
NYHETSSENTER TRØNDELAGE

Trine Skei Grande blir ny administrerende direktør i Forleggerforeningen

Tidligere Venstre-leder Trine Skei Grande er ansatt som ny administrerende direktør i Forleggerforeningen. Hun tiltrer stillingen 1. april i år, opplyser Forleggerforeningen i en pressemelding.

– Jeg er veldig stolt og glad for at vi nå har ansatt Trine Skei Grande som ny administrerende direktør i Forleggerforeningen, sier styreleder Arne Magnus i meldingen.

Trine Skei Grande har fått jobb som ny administrerende direktør i Forleggerforeningen. Det skriver de i en pressemelding.

Noen må sette beredskapet på plass

Det skal godt gjøres å finne en kampsak som ikke måte er en del av totalberedskapen.

Færre foreldre leser for barna – forskjellene øker

23. april 2024 • Stine Barstad

Andel foreldre som leser for barna sine, faller kraftig.

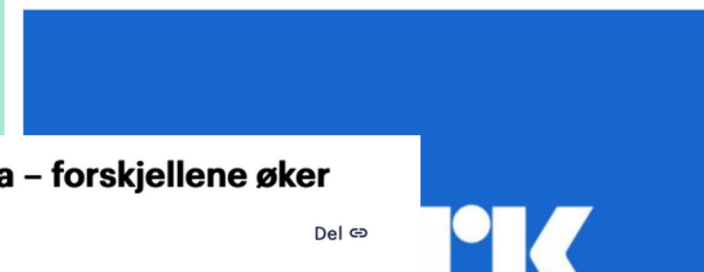
Det viser tall fra leserundersøkelsen, som blir gjennomført av bokhandlerforeningen og forleggerforeningen.

I undersøkelsen blir foreldre med barn under ti år spurt om de leser for barna.

I 2017 svarte 93 prosent at de leste høyt for barna. I år har andelen falt til 75 prosent.

Åtte av ti nordmenn leser bøker

23. april kl. Åtte av ti nordmenn leser bøker 81 prosent i befolkningen har lest en bok eller lyttet til en lydbok i siste året.

Del

Hundrevis av millioner til tross: Selger færre lærebøker

Tross økt pengebruk fra regjeringen for å løse lærebok-krisen: Kommunene har kjøpt stadig færre lærebøker de siste årene.

Bokbransjen anklager staten for «sensur»: – Alvorlig

i utsette
rlagssjef

● 11. desember 2024 kl. 05:47

NYHETER FRA AGDER

Glad «Gender Queer» får bli på Roligheden

Administrerende direktør i Forleggerforeningen, Trine Skei Grande, er glad Roligheden skole i Arendal snudde i saken om boka «Gender Queer».

Skolesjef Karl Axel Moen ønsket å fjerne boka fra barne- og ungdomsbiblioteket, fordi den inneholder seksuelle fremstillinger og er anbefalt for voksne og ungdom fra 16 år.

Etter voldsomme reaksjoner har skolen bestemt seg for å beholde den i biblioteket.

Grande mener at det å sensurere bøker er et dårlig tegn for demokratiet.

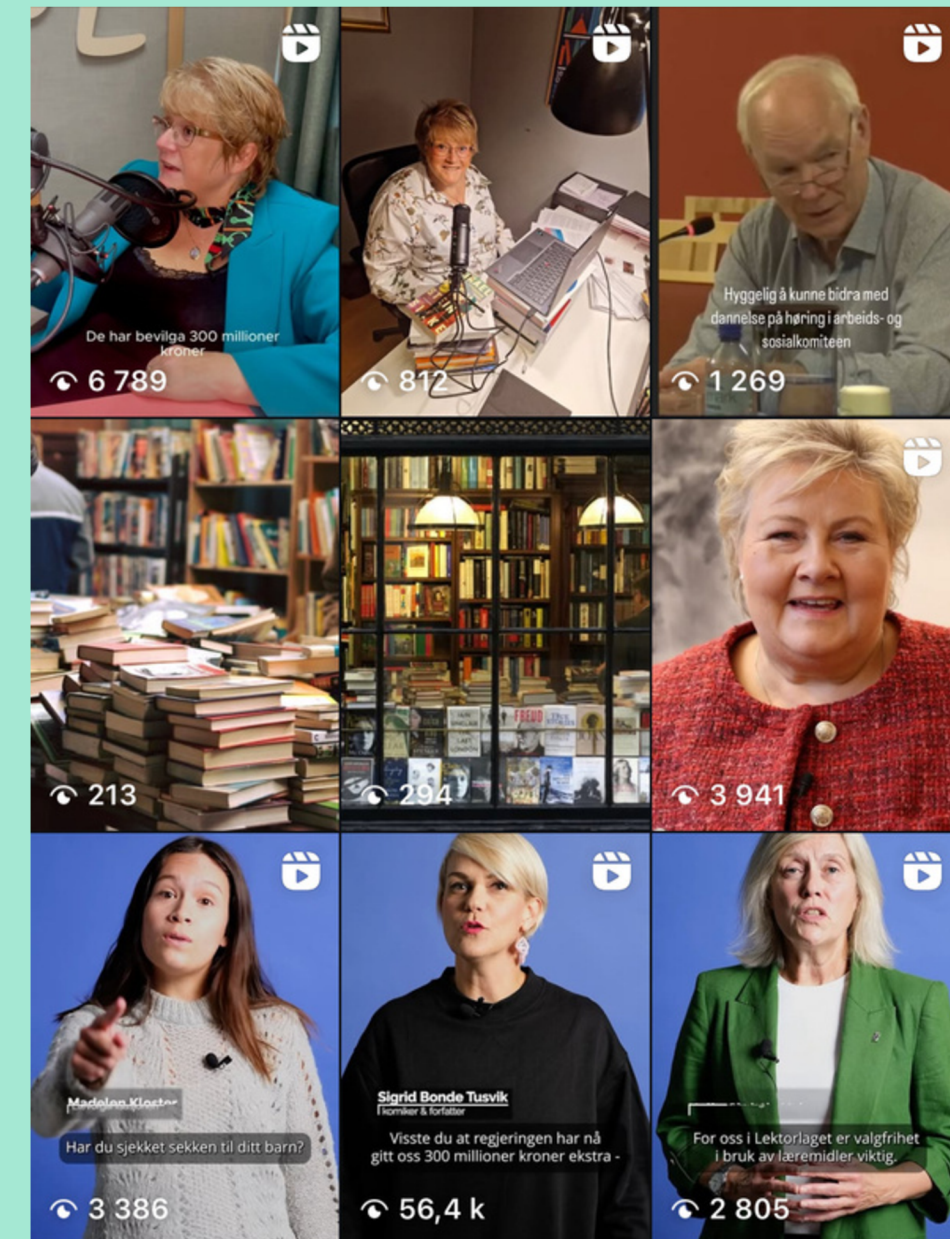

Kommunikasjon

Nyhetsbrev: Forleggerforeningens nyhetsbrev utgjør hovedkommunikasjonskanalen ut mot medlemmene. I 2024 ble det sendt ut 27 nyhetsbrev. Mottakerlisten utgjør om lag 500 personer, og er forbeholdt ansatte i medlemsforlag. Nyhetsbrevet sendes ut omtrent annenhver uke og har en stabil åpningsrate på i overkant av 50 prosent.

Sosiale medier: Forleggerforeningen har aktive kontoer på Facebook (Den norske Forleggerforening, 1400 følgere) og Instagram (forleggerforeningen, 1250 følgere). Her deler vi kampanjer, oppslag fra arrangementer, statistikk, artikler, høringssvar, medieoppslag, egenproduserte artikler og relevante eksterne saker.

Kampanje: I 2024 gikk Forleggerforeningen sammen med de tre største forlagene på utdanningsfeltet, Cappelen Damm, Gyldendal og Aschehoug, om kampanjen #sjekksekken for å legge press på skolene og kommunene til å bruke de 300 millionene bevilget til skolebøker.

Forleggerforeningens styre

Arne Magnus leder, Gyldendal Norsk Forlag

Kamilla Simonnes nestleder, Forlaget Manifest

Tuva Ørbeck Sørheim Kagge Forlag

Edmund Austigard Det Norske Samlaget

Tom Gaudland Forlagshuset Vest

Alexander Even Henriksen Bonnier Norsk Forlag

Gerd Johnsen Agenda Res Publica

Mads Nygaard H. Aschehoug & Co (W. Nygaard)

Marit Alette Utsi Davvi Girji

Sarah Willand Cappelen Damm

Marcus Bøhn varamedlem. Orkana Forlag

Gunhild Gursli Berg varamedlem. Gursli Berg Forlag

Oppnevninger fra Forleggerforeningen

WEXFO

Styret

Trine Skei-Grande,
Forleggerforeningens administrasjon

Valgkomiteen

Ingvild Brodal, Forleggerforeningens
administrasjon

KOPINOR

Representantskap

Birgit Skaldehaug, Cappelen Damm
Vara: Anders Skogvold, Cappelen Damm

Hovedstyret

Arne Magnus, Gyldendal (nestleder)
Vara: Øyvind Wærholm Graff, Cappelen Damm

Fordelingsutvalget

Anders Skogvold, Cappelen Damm (leder)

Valgkomiteen

Bjørn Smith-Simonsen, Pegasus Forlag

NORLA

Styret

Ingvild Brodal, Forleggerforeningens
administrasjon (nestleder)
Evy Tillman, H. Aschehoug & Co (W. Nygaard)

Faglig råd for skjønnlitteratur

Marius Fossøy Mohaugen, H. Aschehoug & Co
(W. Nygaard)

Faglig råd for faglitteratur

Kari Spjeldnæs, tidl. H Aschehoug & Co
(W. Nygaard)

NORWACOS STYRE

Ann-Kristin Vasseljen, Lydbokforlaget

FAGSKOLEN FOR BOKBRANSJENS STYRE

Ingvild Brodal, Forleggerforeningens
administrasjon

NORSK BARNEBOKINSTITUTTS RÅD

Eva Thesen, Gyldendal Norsk Forlag

FORENINGEN !LES' STYRE

Ragnfrid Trohaug, Cappelen Damm

LESER SØKER BOKS STYRE

Marius Mohaugen, H. Aschehoug & Co
(W. Nygaard)

RETTIGHETSALLIANSEN

Anne Heidenreich, Gyldendal Norsk Forlag

RÅDET FOR LILLEHAMMER LITTERATURFESTIVAL

Mads Nygaard, H. Aschehoug & Co
(W. Nygaard)
Ingvild Brodal, Forleggerforeningens
administrasjon

Medlemsforlag

per 31.12.24

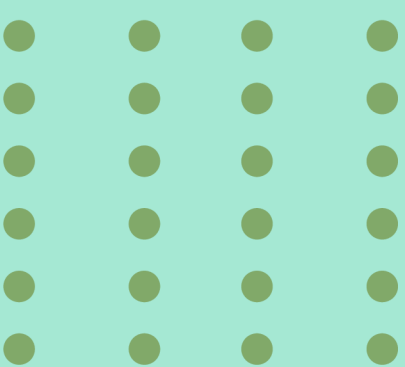
A Frog in the Fjord Publishing
Agenda Res Publica Media
Antropos Forlag
Ares forlag AS
Bibelselskapet | Verbum
Blue Ocean Media
Bonnier Norsk Forlag AS
Cálliid Lágádus – Forfatternes Forlag
Camino forlag AS
Cappelen Damm AS
Communicatio Forlag AS
Davvi Girji OS
Det Norske Samlaget
Dreyers Forlag Oslo AS

Efrem Forlag
Engelstad Forlag
Existenz forlag AS
Fabelfjord AS
Fabel Lyd AS
Familieforlaget
Figenschou forlag
Flux Forlag
Forenkla forlag Ulv Holbye
Forente forlag AS
FORFA AS
Forlaget Historie & Kultur AS
Forlaget Manifest AS
Forlaget Oktober
Forlaget Tom & Tom
Forlagshuset Lunde AS
Forlagshuset Vest AS

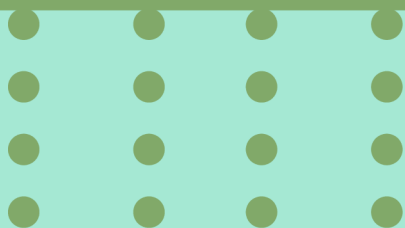
Fri Flyt AS
Gursli Berg Forlag
Gyldendal Norsk Forlag AS
H. Aschehoug & Co
Heinesen Forlag
Hermon Forlag AS
Hertervig Forlag/
Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning
Humanist Forlag AS
Insala AS
Institutt for psykologisk rådgivning
Iris Publishing AS
J.M. Stenersens Forlag AS
Kagge Forlag AS
Kapabel Forlag AS
Kontur Forlag
Legatum Publishing AS

Magikon forlag ANS
Mangschou AS
Manuskript forlag AS
Megafon Forlag AS
Memo forlag AS
Meteor Forlag AS
Moment Forlag AS
Olivia forlag AS
Orfeus Publishing
Orkana Forlag AS
Oslo kommune Munchmuseet
Pangolin forlag c/o Punktum forlagstjenester AS
Pedagogisk Forlag AS
Pegasus Forlag
Pictura Normann AS
Salsa AS
Sirkel Forlag SA

Snøfugl Forlag AS
Solum Bokvennen AS
Sono AS
St. Olav forlag og bokhandel AS
Stendal forlag Miriam Stendal Boulos
Story House Egmont AS
Svein Sandnes Bokforlag
Teknisk Industri AS
Tell Forlag AS
To-Foto AS
Tronfjell publications
TV2 Skole AS
Ura forlag
Uten Tittel AS
Utenfor Allfarvei AS
Zebra AS
Zeppelin forlag AS

Bokvennen – imprint Solum Bokvennen
Fontini Forlag – imprint Cappelen Damm
Kolon Forlag – Imprint Gyldendal
Pitch Forlag – imprint Bonnier
Portal forlag – imprint Cappelen Damm
Tiden Norsk Forlag – Imprint Gyldendal
Transit – imprint Solum Bokvennen
Turbine – imprint Forlagshuset Vest
Universitetsforlaget – en del av Aschehoug
Vidarforlaget – imprint Solum Bokvennen

Forleggerforeningens utvalg

Forleggerforeningen organiserer utvalg for en rekke ulike fagområder. Utvalgene består av representanter fra medlemsforlagene, og fungerer som rådgivende organ for styret. Noen av utvalgene har også en operativ rolle i organiseringen av foreningens arrangementer.

Akademisk utvalg

Leder: Christian Haugsnes, Gyldendal Norsk Forlag

Saker i 2024: Arbeide for å sikre norsk fagspråk, arbeide for at fagbøker og pensum tas ut boklovens virkeområde, sikre et velfungerende marked for digitale læremidler for høyere utdanning

Allmennbokutvalget

Leder: Einar Ibenholt, Gyldendal Norsk Forlag

Saker i 2024: Arbeid knyttet til forhandlinger med skribentorganisasjonene, dialog med Kulturrådet om utvikling av innkjøpsordningene, annet arbeid med rammebetingelser (boklov, bokforskrift og avanseregulering)

Juridisk utvalg

Leder: Sturla Blanck Torkildsen, Universitetsforlaget

Saker i 2024: Avtaleverk, høringssaker, saker hvor opphavsretten trues av offentlige ordninger og inngrep, kunstig intelligens

Læremiddelutvalget

Leder: Bente Franck-Sætervoll, H. Aschehoug & Co (W. Nygaard)

Saker i 2024: Finansiering av kommunene til innkjøp av læremidler, økosystem og innkjøpsmodeller for digitale læremidler, arbeide for et friere marked for digitale læremidler, universell utforming, ulovlig kopiering.

Markedsutvalget

Leder: Anne Helene Liebenberg, Cappelen Damm

Saker i 2024: Arrangering av markedsfagdagen, arbeid med rammebetingelser (boklov, bokforskrift og avanseregulering), mammutsalget

Statistikkutvalget

Leder: Kjetil Ansteensen, Cappelen Damm

Saker i 2024: Utarbeide og videreutvikle bransjestatistikken, arbeid med bokgruppene

Utvalget for litteratureksport

Leder: Evy Tillman, H. Aschehoug & Co (W. Nygaard)

Saker i 2024: Videreutvikle samarbeid med Norla, styrke rammebetingelsene for litteratureksport generelt og for eksport til Norden spesielt

Utvalget for små forlag

Leder: Marcus Bøhn, Orkana forlag og Uten tittel

Saker i 2024: Små forlags rammevilkår, herunder dialog med Kulturrådet om innkjøpsordningene, og særlig selektiv innkjøpsordning som varig ordning for små forlag. Revitalisert småforlagsforum som møteplass, høstmøte om markedsføring.

Ytringsfrihetsutvalget

Leder: Kari Marstein, Gyldendal Norsk Forlag

Saker i 2024: Forleggerforeningens høringssvar til ytringsfrihetskommisjonen, vurdering av kontroversielle utgivelser opp mot god forlagsskikk

Økonomiutvalget

Leder: Øyvind Wærholm Graff, Cappelen Damm

Saker i 2023: Kredittoppfølging av bokhandel, innkjøpsordningene, forhandlinger om ny bokavtale, avanseregulering

Utvalget for lønnsom grønn omstilling

Leder: Roy Jensrud, Cappelen Damm

Saker i 2024: Bærekraftsarbeid i forlagsbransjen, herunder klimaregnskap, bærekraftsregelverk og avskogingsdirektivet. Har også bistått den europeiske paraplyen FEP med å synliggjøre avskogingsdirektivets konsekvenser for bokbransjen

Utvalget for lesing og leselyst

Leder: Kjetil Strømme Jørve, Tiden Norsk Forlag

Saker i 2024: Arbeide med lesekampanje og etablere *lesekrisen* som et prosjekt som kan forene sektoren

Forleggerforeningens ansatte

TRINE SKEI GRANDE

Administrerende direktør
fra 18.03

CAMILLA JOHANNESSEN

Organisasjonssjef
Konstituert administrerende direktør til 17.03

INGVILD KOGSTAD BRODAL

Fagsjef

NORA EMILIE DAHL

Organisasjonsrådgiver

BJØRGULV VINJE BORGUNDVAAG

Samfunns- og myndighetskontakt

CHI TON

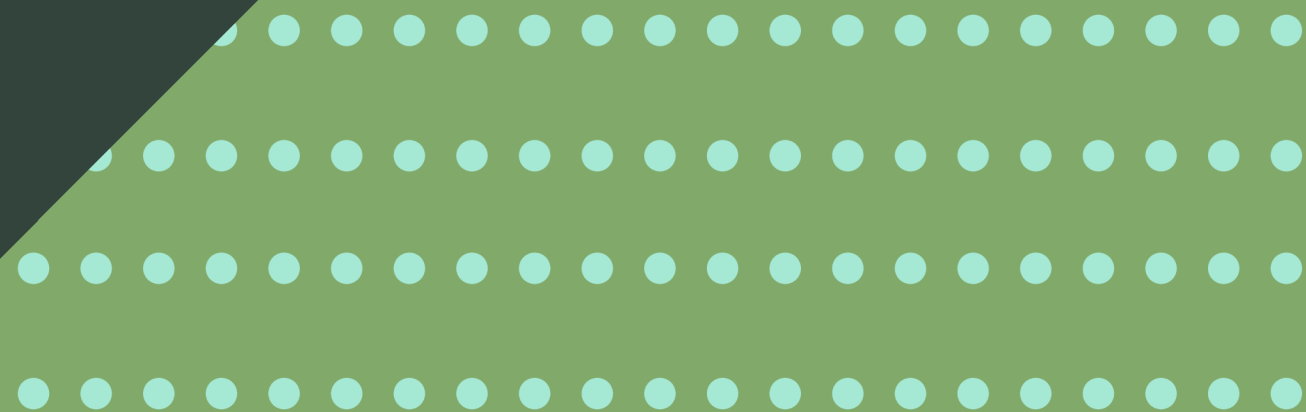
Prosjektleder og
daglig leder for Brageprisen

INGER MERETE DYRING

Prosjektleder for mammutsalget
fra 12.09

Kontakt oss

St. Olavs gate 21a, 0165 Oslo
dnf@forleggerforeningen.no

www.forleggerforeningen.no

DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING